

4.º Lingua Galega e Literatura / Unidade 12: Que é esa cousa de aí?

Actividade 1

Enunciado: Escribe os alcumes que atopas neste texto.

Xulio o Madeiro era coñecido en todo Bembrive por ser un bo carpinteiro.

Chamábanlle Pedro o da Barca, aínda que el non navegaba, pero o seu pai e seu avó eran coñecidos por ter unha barca coa que pasaba xente a través do río.

O Madeiro, o da Barca.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Sempre localiza os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.	Case sempre localiza os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.	Ten dificultades para localizar os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.	Non localiza os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Le un texto coa entoación e ritmo adecuados.

Localiza a información principal no texto.

Coñecera noción de alcume e identifícaos.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencias sociais e cívicas

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 2

Enunciado: Escribe tres alcumes que coñezas ti.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece á perfección a noción de alcume.	Coñece con bastante perfección a noción de alcume.	Coñece de forma básica a noción de alcume.	Non coñece a noción de alcume.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a noción de alcume.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencias sociais e cívicas

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 3

Enunciado: Clasifica as oracións.

- Érguete rápido! **exhortativa**
- Non berres! **exhortativa**
- Vas vir á festa? **interrogativa**
- Non teño pensado ir. **enunciativa**
- Hoxe Xurxo non viu á escola. **enunciativa**
- Que ben senta! **exclamativa**

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Clasifica correctamente oracións segundo a súa intención comunicativa.	Comete un erro ao clasificar oracións segundo a súa intención comunicativa.	Comete entre dous e tres erros ao clasificar oracións segundo a súa intención comunicativa.	Comete máis erros que acertos ao clasificar oracións segundo a súa intención comunicativa.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Clasifica oracións segundo a intención comunicativa.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 4

Enunciado: Completa coas oracións axeitadas.

Alexandro preguntalle a súa nai polo canario, que non está na gaiola:

_____

A nai respondeu:

_____

Alexandro exclamou feliz:

_____

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Sempre escribe oracións conforme á intención comunicativa.	Case sempre escribe oracións conforme á intención comunicativa.	Ten dificultades para escribir oracións conforme á intención comunicativa.	Non escribe oracións conforme á intención comunicativa.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Escribe oracións segundo a intención comunicativa.

Competencias clave

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Competencia en comunicación lingüística

Actividade 5

Enunciado: Escribe dúas oración enunciativas sobre ti.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Escribe con corrección oracións enunciativas.	Escribe con bastante corrección oracións enunciativas.	Ten dificultades para escribir oracións enunciativas.	Non escribe oracións enunciativas correctas.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Escribe oracións segundo a intención comunicativa.

Competencias clave

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Competencia para aprender a aprender

Competencia en comunicación lingüística

Actividade 6

Enunciado: Enumera os tipos de oracións.

Enunciativa, exclamativa, exhortativa e interrogativa.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece perfectamente a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa.	Coñece con bastante perfección a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa.	Coñece de forma básica a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa.	Non coñece a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 7

Enunciado: Coloca as parénteses onde sexa necesario.

- En Chantada (Lugo) hai moitas granxas de vacas.
- O día da Reconquista (28 de marzo) celébrase unha festa de época.
- Na UE (Unión Europea) hai unha moeda única euro.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece os usos da paréntese e emprégalos correctamente.	Coñece os usos da paréntese e emprégalos con bastante corrección.	Coñece de forma básica os usos da paréntese e ten dificultades para empregalos con corrección.	Non coñece os usos da paréntese nin os emprega con corrección.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece os usos da paréntese.

Emprega a paréntese nos seus escritos.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 8

Enunciado: Completa.

A raia é un signo ortográfico que se emprega para:

- Introducir as **intervencións** dos personaxes nun diálogo.
- Marcar as **aclaracións** que fai o autor nun diálogo, nun texto ou oración.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece correctamente a regra de uso da raia.	Coñece con bastante acerto a regra de uso da raia.	Coñece de xeito incompleto a regra de uso da raia.	Non coñece a regra de uso da raia.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a regra de uso da raia.

Competencias clave

Competencia para aprender a aprender

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 9

Enunciado: Escribe a raia onde sexa necesario.

—A que xogamos? —díxolle Ismael ao grupo de rapaces.

—Ao fútbol, que somos moitos —respondeu Ismael.

Todos estiveron de acordo, e comezaron a marcar as porterías.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Emprega correctamente a raia nos textos escritos.	Comete un erro ao empregar a raia nos textos escritos.	Comete dous erros ao empregar a raia nos textos escritos.	Comete máis de dous erros ao empregar a raia nos textos escritos.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Emprega a raia nos seus escritos.

Competencias clave

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Competencia para aprender a aprender

Competencia en comunicación lingüística

Actividade 10

Enunciado: Rodea os **alcumes** que atopas neste texto.

Antonio era coñecido por ser fillo de Xulio **o Canuto**, coñecido en todo Bembrive por ser un bo carpinteiro.

Chamábanlle Pedro **o da Barca**, aínda que el non navegaba, pero seu pai e seu avó eran coñecidos por ter unha barca coa que pasaban xente atraveso do río.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Sempre localiza os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.	Case sempre localiza os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.	Ten dificultades para localizar os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.	Non localiza os alcumes presentes nun textos tras a súa lectura.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Le un texto coa entoación e ritmo adecuados.

Localiza a información principal no texto.

Coñecera noción de alcume e identifícaos.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencias sociais e cívicas

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 11

Enunciado: Escribe outros tres alcumes para ti.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece á perfección a noción de alcume	Coñece con bastante perfección a noción de alcume	Coñece de forma básica a noción de alcume	Non coñece a noción de alcume

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a noción de alcume.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencias sociais e cívicas

Competencias en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Actividade 12

Enunciado: Clasifica as oracións.

- Hoxe tócanos vixiar o patio. **enunciativa**
- Non o tires! **exhortativa**
- Vas vir ao cine con Bea? **interrogativa**
- Non teño nada. **enunciativa**
- Hoxe Xurxo non veu ao zoo. **enunciativa**
- É xenial! **exclamativa**

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Clasifica correctamente oracións segundo a súa intención comunicativa.	Comete un erro ao clasificar oracións segundo a súa intención comunicativa.	Comete entre dous e tres erros ao clasificar oracións segundo a súa intención comunicativa.	Comete máis erros que acertos ao clasificar oracións segundo a súa intención comunicativa.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Clasifica oracións segundo a intención comunicativa.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

Actividade 13

Enunciado: Completa coas oracións axeitadas.

Beatriz preguntalle ao seu pai pola función de teatro:

O pai respondeu:

Beatriz exclamou eufórica:

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Sempre escribe oracións conforme á intención comunicativa.	Case sempre escribe oracións conforme á intención comunicativa.	Ten dificultades para escribir oracións conforme á intención comunicativa.	Non escribe oracións conforme á intención comunicativa.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Escribe oracións segundo a intención comunicativa.

Competencias clave

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Competencia en comunicación lingüística

Actividade 14

Enunciado: Enumera os tipos de oracións e escribe unha de cada tipo.

Enunciativa, exclamativa, exhortativa e interrogativa.

Resposta libre.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece perfectamente a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa e escríbeas.	Coñece con bastante perfección a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa e escríbeas.	Coñece de forma básica a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa e ten dificultades para escribilas.	Non coñece a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa nin as escribe.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece a clasificación das oracións segundo a intención comunicativa e escríbeas.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 15

Enunciado: Coloca as parénteses e di cal é a súa función nestas oracións.

- O día de fin de curso (20 de xuño) celebramos unha gran festa.

Úsase para poñer datos complementarios.

- En Chantada (Lugo) hai moitas granxas de vacas.

Emprégase para poñer aclaracións.

- O avión procedente de Berlín (Alemaña) chegará con atraso.

Emprégase para poñer aclaracións.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Coñece os usos da paréntese e emprégalos correctamente.	Coñece os usos da paréntese e emprégalos con bastante corrección.	Coñece de forma básica os usos da paréntese e ten dificultades para empregalos con corrección.	Non coñece os usos da paréntese nin os emprega con corrección.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Coñece os usos da paréntese.

Emprega a paréntese nos seus escritos.

Competencias clave

Competencia en comunicación lingüística

Competencia para aprender a aprender

Actividade 16

Enunciado: Escribe a raia onde sexa necesario.

Estaban Alicia e Beatriz no parque.

—A que xogamos? —díxolle Beatriz a un grupo de rapaces.

—Ao baloncesto, que somos moitos —respondeu Ismael.

Todos estiveron de acordo, e comezaron a elixir equipos.

Rúbrica			
Excelente	Satisfactorio	Elemental	Inadecuado
Emprega correctamente a raia nos textos escritos.	Comete un erro ao empregar a raia nos textos escritos.	Comete dous erros ao empregar a raia nos textos escritos.	Comete máis de dous erros ao empregar a raia nos textos escritos.

Estándar de aprendizaxe avaliable

Emprega a raia nos seus escritos.

Competencias clave

Competencia en sentido de iniciativa e espírito emprendedor

Competencia para aprender a aprender

Competencia en comunicación lingüística